

24^e zondag door het jaar 16-17 september 2023

decaanaat Ieper - Poperinge

Als aperitief: Sorry (Baby can I hold you tonight) – Tracy Chapman

https://www.youtube.com/watch?v=kjRo_CHSdt0

Sorry
Is alles wat je niet kunt zeggen
Jaren zijn voorbij en nog steeds
Woorden komen niet gemakkelijk
zoals 'sorry', zoals 'sorry'

Sorry
Is all that you can't say
Years gone by and still
Words don't come easily
Like sorry, like sorry

Vergeef me
Is alles wat je niet kunt zeggen
Jaren zijn voorbij en nog steeds
Woorden komen niet gemakkelijk
Zoals vergeef me, vergeef me

Forgive me
Is all that you can't say
Years gone by and still
Words don't come easily
Like forgive me, forgive me

Maar je kunt wel schatje zeggen
Schat kan ik je vast houden vanavond
Misschien als ik je de juiste woorden vertel
Op het juiste moment zou je van mij zijn

But you can say baby
Baby can I hold you tonight
Maybe if I told you the right words
At the right time you'd be mine

Ik hou van je
Is alles wat je niet kunt zeggen
Jaren zijn voorbij en nog steeds
Woorden komen niet gemakkelijk
Zoals ik van je hou, ik hou van je

I love you
Is all that you can't say
Years gone by and still
Words don't come easily
Like I love you I love you

Maar je kunt wel schatje zeggen
Schat kan ik je vast houden vanavond
Misschien als ik je de juiste woorden vertel
Op het juiste moment zou je van mij zijn

But you can say baby
Baby can I hold you tonight
Maybe if I told you the right words
At the right time you'd be mine

Openingslied: Wie naar het altaar gaat (ZJ 534)

<https://www.youtube.com/watch?v=mivtbGrCOFs>

Wie naar het altaar gaat, moet kennen goed en kwaad.
Het één staat hem te wachten, het ander laat hij achter

Wie naar het altaar gaat, en zich verzoenen laat.
Moet God en 't goed beminnen; haat laat de Boze binnen.

Wie naar het altaar gaat, zie toe dat hij niet haat.
En op geen broeder neerziet; liefde is enkel eerbied.

Wie naar het altaar gaat, moet offeren het kwaad
en zeggen zie mijn zonde; zo wordt het heil gevonden.

Wie naar het altaar gaat, die volgt het offerzaad.
Zo staat het in de Boeken, de rest is God verzoeken.

Inleiding

Het verhaal gaat dat Rabbi Schmelke zich voor nam werk te maken van zijn bekering, want de Talmoed, een joodse commentaar op de Bijbel, zegt dat de Messias zal komen wanneer alle mensen berouw hebben over hun zonden. Daarom wilde de rabbi haastig meewerken aan het proces van verzoening. Maar hoe begin je daaraan? De wereld is zo groot, en één mens alleen is zo klein...

En dus dacht de rabbi: ik zal bij één land beginnen, meer bepaald het land waarin ik leef en geboren ben, want dat ken ik het beste. Maar... zo'n land is toch behoorlijk uitgestrekt. Dus, dacht de rabbi: ik zal beginnen met één stad, de stad waar ik woon. Maar... ook die stad was behoorlijk groot en dicht bevolkt. Dus, laat ik maar in mijn straat beginnen. Maar... daarin staan de huizen opééngepakkt schouder aan schouder... Dus laat ik maar in mijn eigen huis beginnen. Maar waar moet ik dan beginnen? Bij mijn vrouw? Bij mijn oudste kind? Of bij mijn jongste..? Weet je wat, dacht hij: ik zal maar bij mezelf beginnen...

Over schuld en boete gaat het vandaag in de lezingen. En over verzoening en vergeving – tot zeventig maal zeven maal.

Hoe krijgen we dat gedaan!?

De teksten van vandaag vertellen hoe bij God in alles liefde het hoogste woord voert. En steeds opnieuw wordt zijn rechtvaardigheid overvleugeld door zijn genade.

Zo is het ook, telkens opnieuw, tussen mensen een godsgeschenk wanneer wrok getemperd wordt door vergeving en boosheid verzacht door begrip.

Niet vergeven en vergeten, maar: vergeven en onthouden, want alleen dan wordt kwaad herkenbaar en wordt het ontkracht.

Gebed om vergeving

God,
tijd heelt alle wonden, zegt men.
En toch... vaak blijft het besef en het spijt over dingen die werden gezegd en gedaan,
over dingen die NIET werden gezegd en NIET werden gedaan.
Die spijt verzwaart en bezwaart ons hart.
Vergeef ons Heer, maak ons hart vrij.

**Tot zevenmaal zeventig maal, vergeef ik een ander zijn schuld.
Tot zevenmaal zeventig maal, de Heer heeft met mij ook geduld.**

(Chiro Herne: <https://www.youtube.com/watch?v=CzX2VKAdUEk>)

God, wij vragen U en elkaar om vergeving voor al die keren dat we hebben gezegd: "nu is het mooi geweest, allemaal goed en wel, maar je kunt niet blijven vergeven!"
Dat uw zoon ons leren mag blijvend te vergeven.

Tot zeven maal ...

God, wij vragen U en elkaar om vergeving voor al die keren dat we hebben gezegd: "ik kan veel door de vingers zien, ze kunnen van mij niet zeggen dat ik haatdragend ben, maar dit gaat me te ver".
Dat uw zoon ons leren mag telkens opnieuw te vergeven.

Tot zeven maal ...

Lofzang

Eer aan God in de hoge,
Schepper van hemel en aarde.
Hij schenkt ons leven, licht en liefde.
Hij schenkt ons zijn Zoon, die ons bevrijdt.

Vrede op aarde onder mensen
die handen reiken van volk tot volk
en zich verzoenen met elkaar
tot een wereld zonder grenzen.

Mensen in wie Hij welbehagen heeft,
om hun inzet voor vrijheid en gerechtigheid
en om hun streven naar eerbied
voor alles wat in zijn schepping leeft.

Eer aan God in de hoge,
want Hij sluit een Verbond
met de kleinen en de zwakken
en met allen die aan zijn Boodschap gestalte geven.

Vrede op aarde aan alle mensen
en zalig zij die vrede stichten,
want zij worden kinderen van God genoemd.

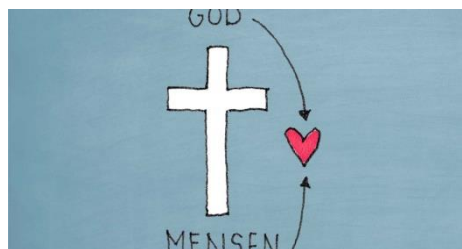
Moge Hij welbehagen vinden in ons,
als volk onderweg,
in het voetspoor van Jezus,
onze Messias en onze Heer. Amen.

Openingsgebed

God,
wij mensen, met ons pogen en falen,
zijn aangewezen op uw en elkaars genade.
U die ons proberen voor lief neemt,
U die onze tekortkomingen vergeeft als wij elkaar vergeven,
vervul ons van uw mildheid,
opdat wij, naar Jezus' Woord, elkaar niet zeven maal,
maar zeventig maal zeven maal zouden vergeven.
Zo bevrijd,
kunnen we met elkaar bevrijdend op weg gaan. Amen.

Eerste lezing: Uit het boek Ecclesiasticus (Sir. 27, 30-28, 7)

- 30 Wrok en woede zijn iets afschuwelijks:
alleen een zondaar blijft ermee lopen.
- 1 Wie wraak neemt, zal de wraak van de Heer voelen:
Hij zal zijn zonden nooit uit het oog verliezen.
- 2 Vergeef je naaste zijn onrecht:
dan worden, wanneer je erom bidt, jouw eigen zonden kwijtgescholden.
- 3 Kan een mens die tegenover een medemens in zijn woede volhardt,
bij de Heer zijn heil komen zoeken?
- 4 Kan hij die onverbiddelijk is voor zijn medemens,
om vergeving bidden voor zijn eigen zonden?
- 5 Als iemand die zelf maar een mens is, in zijn wrok volhardt,

wie zal dan verzoening bewerken voor zijn zonden?

6 Denk aan het einde en houd op met haten;
denk aan de ondergang en de dood en houd je aan de geboden.

7 Denk aan de geboden en koester geen wrok tegen je naaste;
denk aan het verbond met de Allerhoogste
en zie door de vingers wat maar onwetendheid is.

Tussenzang: Psalm 103 (102), 1-2, 3-4, 9-10, 11-12

Refr.: De Heer is barmhartig en welgezind, lankmoedig en goedertieren.

Verheerlijk, mijn ziel, de Heer,
zijn heilige Naam uit het diepst van uw wezen !

Verheerlijk, mijn ziel, de Heer,
vergeet zijn weldaden niet !

Hij is het die u uw schulden vergeeft,
die u geneest van uw kwalen.

Hij is het die u van de ondergang redt,
die u omringt met zijn gunst en erbarmen.

Hij blijft niet voortdurend verwijten maken,
Hij is niet voor eeuwig vertoornd.

Hij handelt met ons niet zoals wij verdienen,
vergelddt ons niet onze schuld.

Zo wijd als de hemel de aarde omspant,
zo alomvattend is zijn erbarmen.

Zo ver als de afstand van oost tot west,
zo ver verdrijft Hij van ons de zonde.

Tweede Lezing: Uit de Romeinenbrief (Rom. 14, 7-9)

Uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Rome

Broeders en zusters,

7 Niemand van ons leeft immers voor zichzelf alleen,
en niemand sterft voor zichzelf alleen.

8 Zolang wij leven, leven wij voor de Heer,
en sterven wij, dan sterven wij voor de Heer:
of wij leven of sterven, Hem behoren wij toe.

9 Daarvoor is Christus gestorven en weer levend geworden:
om Heer te zijn over doden en levenden.

Lied: Niemand leeft voor zichzelf (ZJ 923)

<https://www.youtube.com/watch?v=vdnB435wrKk>

Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf.
Wij leven en sterven voor God onze Heer, aan Hem behoren wij toe.

Evangelie: Uit het Mattheüsevangelie (Mt. 18, 21-35)

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Mattheüs

- 21 In die tijd kwam Petrus bij Jezus en zei:
`Heer, hoe vaak moet ik mijn broeder vergeven als hij mij iets misdoet?
Tot zeven keer toe?'
- 22 Jezus zei hem:
`Niet tot zeven keer toe, zeg Ik je, maar tot zeventig maal zeven keer toe.
- 23 In dit opzicht gaat het met het koninkrijk der hemelen
als met een koning die met zijn dienaren afrekening wilde houden.
- 24 Toen hij begonnen was met afrekenen,
werd er iemand bij hem gebracht
die een schuld had van tienduizend talenten.
- 25 Omdat hij niet kon betalen,
gaf de heer het bevel om hem met vrouw en kinderen
en alles wat hij had te verkopen, zodat hij zou kunnen betalen.
- 26 Daarop viel de dienaar voor hem neer en vroeg:
`Heb geduld met mij, en ik zal u alles betalen.'
- 27 De heer kreeg met die dienaar te doen en liet hem vrij,
en hij schold hem het geleende geld kwijt.
- 28 Toen die dienaar buiten kwam, trof hij een van zijn mededienaren,
die hem honderd denariën schuldig was;
hij greep hem bij de keel en zei: `Betaal wat je me schuldig bent.'
- 29 Daarop viel zijn mededienaar voor hem neer en smeekte hem:
`Heb geduld met mij, en ik zal je betalen.'
- 30 Dat wilde hij niet, integendeel, hij liet hem zelfs gevangenzetten
tot hij het verschuldigde bedrag betaald zou hebben.
- 31 Toen zijn mededienaren zagen wat er gebeurd was,
waren zij buitengewoon ontstemd
en gingen alles wat er gebeurd was aan hun heer vertellen.
- 32 Toen riep zijn heer hem bij zich en zei:
`Jij slechte dienaar, ik heb je heel die schuld kwijtgescholden,
toen je mij daarom smeekte.
- 33 Had juist jij geen medelijden moeten hebben met je mededienaar,
zoals ik medelijden heb gehad met jou?'
- 34 En zijn heer werd zo kwaad, dat hij hem overleverde aan de beulen,
totdat hij heel zijn schuld zou hebben terugbetaald.
- 35 Zo zal ook mijn hemelse Vader met jullie doen,
als niet ieder van jullie zijn broeder van ganser harte vergeeft.'

Overweging(en)

Lieve mensen,
"Wrok en gramschap zijn iets afschuwelijks", zo begint de lezing uit het boek Wijsheid van Jezus Sirach. En toch zijn het gevoelens die in ons leven zo gemakkelijk wortel schieten. Ja, we zijn niet volmaakt. We hebben elk ons eigen karakter, onze eigen aanpak. Fouten en tekortkomingen worden zo gemakkelijk een bron van ergernis met de nodige veroordelende vingertjes, verwijtende blikken, scherpe tongen als gevolg. Of ongemerkt zijn jaloersheid of gevoelens van wrok in ons hart geslopen. Van harte kunnen wij de andere het goede niet meer toewensen. Het kwade maakt inderdaad deel uit van ons leven. Het is niet eenvoudig dit onder ogen te zien. Maar het is er. En ofwel voel je je dan gevangen in onmacht en pijn, in wrok en verdriet. Zeg je: ben ik dat? Hoe kan ik me laten meeslepen door al die negatieve gevoelens in mij; met de nodige schuldgevoelens als gevolg. Ofwel word je hard en bitter, ongenietbaar, de stoere sterke van het grote gelijk, die onbuigzaam staat op zijn rechten en van barmhartigheid niet moet weten. Met iemand wiens hart verhard is, valt niets meer aan te vangen. In beide gevallen wordt het leven een hel en geraakt men in een negatieve spiraal. Spreek dan

niet te vlug over vergeven en vergeten; ook al is dit de enige uitweg, op lange termijn. Trouwens, je moet niet vergeten wat er in je leven is voorgevallen. De Joden moeten de Holocaust niet vergeten. De Amerikanen 11 september niet. Ze moeten alert blijven en zich beveiligen, ongetwijfeld; maar ze mogen zich niet laten opslokken door het mechanisme van de wraak. Wraakgedachten houden de wonden open. Vergeven is beslissen om zich niet meer te wreken en dat is niet hetzelfde als vergeten. De Amerikaanse zuster Helen Prejean, die een ter dood veroordeelde begeleidde in zijn laatste levensmaanden en wereldberoemd werd met de verfilming van haar boek *Dead man walking*, citeert in haar boek de volgende uitspraak van de vader wiens zoon vermoord werd: "Misschien lijkt vergeving op zwakheid, alsof je iemands misdaad goedpraat, maar in feite is het een manier om je eigen leven te redden. Want als je niet vergeeft, word je 's morgens wakker met verbittering en haat en zoiets vreet je op!" En die vader voegt er nog aan toe: "Vergeving zal nooit gemakkelijk zijn: elke dag opnieuw moet ik ervoor bidden, ze opnieuw veroveren en afdwingen." Vergeving is nooit simpel en goedkoop. In het evangelie vraagt Petrus aan Jezus: 'hoeveel keer moet ik mijn broeder vergeven'. Petrus wist wellicht dat de rabbijnen zeiden: drie keer. Hij maakt er zeven keer van, denkend dat hij dan zeker een goed antwoord geeft. Jezus maakt er een veelvoud van: zeventigmaal zeven keer. Dat betekent dat je niet ver genoeg kunt gaan in het vergeven. Je moet er de tel bij verliezen. Heel het optreden van Jezus kan je typeren als een explosie van menselijkheid en vergevingsgezindheid. Vergevingsgezindheid moet één van de meest in het oogspringende eigenschappen van Jezus zijn geweest. In de parabel die voorgelezen werd, verheldert Jezus wat Gods maatstaven zijn. Hij is bereid vergiffenis te schenken, hoe groot onze schuld ook is. Maar Gods barmhartigheid is niet goedkoop, er hangt een prijskaartje aan vast. Als God barmhartig is voor ieder van ons, moeten ook wij vergevingsgezind zijn voor elkaar. Anders gezegd: in het vergiffenis schenken aan elkaar wordt Gods vergeving ons toegezegd, net zoals we ook elke keer bidden in het Onze Vader. Beide liggen dus in elkaars verlengde.

Het zijn grote mensen die kunnen vergeven. Groot omdat ze uitgroeien boven die duivelse kringloop van wrok en haat. De liefde is nergens groter dan daar waar mensen elkaar vergeven. Waar dat plaats grijpt, gebeurt iets goddelijks, iets dat boven onszelf uitstijgt. Vergeving heeft altijd iets weg van een cadeau van God. Iets dat niet volledig in onze handen ligt en waarvoor wij telkens opnieuw moeten bidden: leer ons barmhartig zijn God; leer ons elkaar vergiffenis schenken, God, zoals U voor ons barmhartig en vergevingsgezind bent.

Misschien nog dit als tip: laten we onze schuld en onmacht in de handen van God leggen, dat kan en mag, tot zeventig maal zeven maal. Want 'Pardonner, c'est son métier'... Er is een mooi verhaal dat speelt in de Middeleeuwen. Het gaat over de oude kunstschilder Perugini. De pastoor van het dorp waar hij woonde vond dat die oude kunstschilder een beetje te vrolijk leefde, en veel te weinig ernst maakte met zijn naderende dood.

Maar hoe de pastoor hem ook vermaande om zijn zonden te belijden en aan de Goede God te vragen om vergeving van zijn schuld – Perugini bleef nog altijd opgewekt en zonder zorgen door het leven gaan.

Ten einde raad drong de pastoor er bij de vrouw van de schilder op aan hem te vermanen en hem op zijn plichten als christen te wijzen. Toen ze dat deed, antwoordde Perugini: 'Mijn vak is schilderen, en dat heb ik altijd uitgevoerd zo goed als ik kon. Gods vak is "vergeven". Als Hij even goed is in Zijn vak als ik in het mijne, dan heb ik zeker niets te vrezen op het laatste oordeel...'

Miguel Dehondt

Als iemand nu eens de moed had
om voor het aangedane kwaad
geen vergelding meer te eisen...

Als iemand nu eens de moed had
om schulden van mensen en landen
onvoorwaardelijk te schrappen...

Als iemand nu eens de moed had
om te luisteren
naar wie het niet kan zeggen,
om te kijken
naar wie altijd over het hoofd werd gezien...

Is het naïef?
Misschien.

Maar zeg eens:
is er nog een andere weg
dan deze naïviteit
om de spiraal
van honger, onrecht en geweld
te doorbreken?

Als wij nu eens de moed hadden...
Eén stap is genoeg
om het leven te doen openbreken
tot een feest.

Laten we durven...

Laten we liefhebben zo vurig, zo veel en zo hartstochtelijk als we kunnen.
Laten we graag zien – voluit en gretig – omdat wij dat mógen en het daarom dubbel zo goed moeten doen.
Laten we niet morsen met de dagen en de kansen die ons gegeven zijn.
Laten we geen engelen zijn, maar als het kan toch ook geen duivels.
Laten we mensen zijn. En helemaal onszelf worden, niet wie we denken dat anderen wilden dat we waren.
Laten we leven zoals leven bedoeld is, gretig, gastvrij, gul, genadig, alert, hier en nu.
Laten we moed houden, durven wankelen en redden wat er te redden valt. Onszelf bijvoorbeeld, en mekaar.
Laten we doen wat moet gebeuren, en mild zijn voor wie dat nog niet kan.
Laten we ze open doen, onze ogen, onze handen, onze armen, onze harten, onze huizen, onze grenzen...
Laten we pantsers afleggen, en de andere ongewapend tegemoet treden, telkens weer.
Laten we slapende honden keihard wakker maken. Blijven geloven in dromen die ook uitkomen. Veel verwachten, genoeg spijt hebben, in zeven sloten tegelijk lopen, alle dingen blijven aankijken, ook dat wat ons verontrust.
Laten we niet kleingelovig zijn maar grootgelovig en durven varen op onze diepste menselijke intuïtie en ons talent voor verbeelding.
Laten we lachen, brood breken, wijn drinken en zeggen: Hier ben ik; Spreek Heer, ik luister. Laten we ze uitvoeren, die dromen die liggen te slapen in de plooiën van onze ziel, en een wereld maken waar niemand meer niemand is en die genezen is van alle misverstand.
Laten we ze koesteren, de zoete troostrijke woorden en mild zijn voor hen die ze niet over hun lippen krijgen.
Laten we woestijnen herscheppen tot tuinen en huizen bouwen die geuren naar blauwe lavendel en witte jasmijn.
Laten we beloven het onmogelijke te doen, ik voor jou, jij voor mij, en er nu mee beginnen. En laten we minachting koesteren voor de hopeloosheid, weten wat we waard zijn, onszelf gunnen wat we verdienen, want dat is vaak meer dan we geneigd zijn te denken.
En laten we begrijpen wat de liefde is, onthouden dat dat alles is, of toch bijna.
Laten we mens worden. Hem achterna.
Laten we durven. Ja.

(woorden van Griet op de Beeck en Colet van der Ven bij de terreuraanslagen in Brussel op 22 maart 2016 – als citaat bij overweging van Geert Dedecker bij dit evangelie)

Reactie van onze bisschop Lode Aerts n.a.v. de canvasuitzending 'Godvergeten' (... en ook wel passend als overweging bij dit evangelie)

Goede vrienden,

Vorige donderdag verscheen een eerste reactie van de bisschoppen op de uitzending Godvergeten. Gisteravond werd het tweede deel, met daarin de zaak Vangheluwe, uitgezonden.

Zeker in ons Brugse bisdom komt deze reportage hard aan. Wie van ons voelt geen boosheid en schaamte als je ziet hoe een kerkelijk gezagsdrager een kwetsbaar persoon, een kind, heeft misbruikt? Het is erg... Het gaat om misdaden die het leven van de slachtoffers en hun naasten voor altijd hebben ontwricht.

De getuigenissen in Godvergeten voeren mij terug naar mijn gesprekken met Marc Vangheluwe en met vele andere slachtoffers sinds ik bisschop ben. Toen en nu is hun verhaal moedig en waarachtig.

Zo'n diepe pijn laat niemand onverschillig.

Ik leef oprecht mee met de vele slachtoffers, hun familie en vrienden. Ik wou dat ik het verleden kon veranderen. Helaas is dat onmogelijk. Ik buig het hoofd om de moed en de waardigheid waarmee ze hun pijn die onuitsprekelijk is toch onder woorden brengen. Daarnaast leef ik ook mee met hen die de kerk dragen en met alle gelovigen van ons bisdom die, zonder verantwoordelijk te zijn, delen in de schaamte. Velen voelen zich bedrogen omdat ze hun vertrouwen stelden in wie dat niet waardig was. Ook ik ben verdrietig en boos: ik beseft dat we als kerk schromelijk tekortschoten en dat de weg naar een andere kerk nog lang is, ondanks de goede stappen die ondertussen zijn gezet. "De waarheid zal ons vrijmaken", zegt Jezus. Ik geloof het van harte, al doet déze waarheid ons veel pijn. Ondanks die pijn hoop ik dat de getuigenissen van Godvergeten hun werk doen:

- dat slachtoffers en hun naasten de erkenning krijgen die ze zoeken,
- dat daders de ernst van hun misdaden leren inzien,
- dat misbruik krachtdadig wordt aangepakt,
- dat ikzelf en allen, die de kerk dragen, zich nog meer inzetten voor herstel en preventie,
- dat we samen verder bouwen aan een cultuur van integer pastoraal handelen.

Goede vrienden, ook na Godvergeten moeten we blijven luisteren naar de slachtoffers. Er zijn nog altijd mensen die hun pijn niet hebben uitgesproken. Zij kunnen steeds terecht bij het

Opvangpunt, dat elke melding ernstig neemt (info.misbruik@kerknet.be en 02 507 05 93).

Vigelandpark in Oslo *(vakantieherinnering ...)*

Gustav Vigeland (1869-1943) schiep in de Frognerparken in Oslo een monumentaal kunstwerk van 212 beelden met in totaal 650 menselijke figuren als verheerlijking van het menszijn. Hij wilde het leven van de mens, van kindertijd tot ouderdom, met alle geluk, verdriet, hoop en vertwijfeling in al zijn vormen laten zien. Je komt er de mens tegen in alle mogelijke relaties en verhoudingen. (zie ANWB-gids over Oslo, p. 53-57) Aan de basis lag zijn traumatische kindertijd die hij heel zijn leven met zich meedroeg: zijn opvliegende, driftige en tyrannieke vader die streng protestant was, maakte hem van jongs af aan – ook met de zweep – het leven tot een hel.

De uitgebeelde kinderen maken dan ook allesbehalve een gelukkige indruk, en vooral de vader-kindgroepen verraden veel van de kunstenaar, die een duidelijke haat tegen zijn vader had ontwikkeld – deze had hem, zoals hij eens zei, zijn kindertijd ontnomen.

Ter illustratie twee beelden, het eerste (en heel gekende, het zgn. *Sinnataggen*) een jongeman die vol woede zijn handen tot een vuisten balt en stampvoet. Het tweede, dat van een vader die zijn kinderen van zich afduwt.

Grote kunst ontstaan uit de verwerking van zoveel pijn en verdriet...

Woorden van geloof

Ik geloof in God, die Vader is van alle mensen.
Hij heeft ons geschapen
om te leven in liefde met elkaar.

Ik geloof in Jezus Christus.
Hij is door God gezonden
om ons met elkaar te verzoenen.

Ik geloof in de Heilige Geest,
die samenbrengt wat verdeeld is,
die sterkte geeft waar de mens zwak is,
die onze toekomst is en onze hoop.

Ik geloof dat wij samen,
biddend moeten zoeken
naar liefde, waarheid en gerechtigheid,
zodat de droom van Jezus waarheid wordt:
"Opdat wij allen één zijn, in Gods naam". Amen.

Voorbeden:

Wij bidden U, God,
om vergeving voor allen die schuldig zijn,
die tegenover ons tekortschieten,
die geweld plegen tegenover anderen,

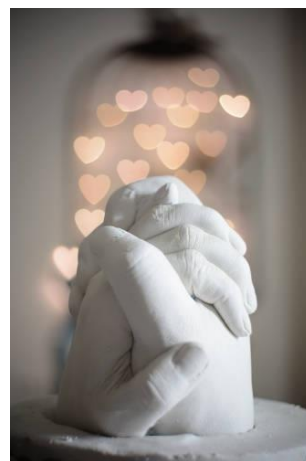

die verhard zijn in hun oordeel.
Laten wij bidden...

Wij bidden U, God,
om barmhartigheid voor allen
die moeilijk kunnen geloven in vergeving,
die twijfelen aan nieuwe mogelijkheden,
wier hart gesloten is door dodelijke rancune,
die verblind worden door haat.
Laten wij bidden...

Wij bidden U, God,
om nieuw leven voor allen die door hun naasten worden
vergeten,
voor mensen in ons midden die worden verwaarloosd,
die verdwaald zijn geraakt, die hun eigen leven in gevaar brengen.
Laten wij bidden...

Wij bidden U, God,
om bemoediging voor allen die werken aan verzoening,
voor allen die vechten voor een geloofwaardige politiek,
voor de barmhartigen die trouw blijven aan het leven,
voor alle eenvoudigen van hart. Laten wij bidden...

Lied: Zevenmaal opnieuw geboren - Huub Oosterhuis

verteld: <https://www.youtube.com/watch?v=H745h7dYnN0>
Paasnacht, gezongen: <https://www.youtube.com/watch?v=1Dk0DaTUMIM>

Zevenmaal opnieuw geboren,
kleingekregen, uitgeworpen,
wordt een mens, om mens te worden.
Zeventig maal zeven bomen,
zullen bloeien waar wij wonen
licht zal op het water stromen.

Gebed over de gaven

Goede God,
wil dit brood, werk van mensenhanden,
omvormen tot uw gaven aan ons.
Herschep ook ons tot mensen naar uw hart,
die leven vanuit de liefde en die weten wat vergeven is.
Dat vragen wij U door Jezus, uw mensgeworden mildheid,
Man van trouw tot in eeuwigheid. Amen.

Groot Dankgebed

God, wij danken U
omdat U een God van liefde bent,
een God van mededogen,
een God die ons niet afrekent op onze kleine kanten.
Wij danken U omdat U de naam van elk van ons
in uw handpalm hebt gegrift.

Wij danken U
omdat U herkenbaar bent
in elke goede mens,
in zachte ogen,
in een teder gebaar.
Overduidelijk hebt U dat getoond
in Jezus, uw mensgeworden Zoon.
Als geen ander gaf Hij gestalte
aan uw goedheid en vergeving, telkens weer.

Alleen als ook wij mensen zijn
die, dankzij uw genade,
barmhartig zijn en gul van hart,
onthullen wij een deel van uw gelaat.
Wij danken U hiervoor en bidden daarom: **Heilig, heilig, ...**

Jezus schonk waardigheid aan elke mens die Hij ontmoette.
Hij heeft hun vreugden en hun zorgen meegemaakt,
Hij heeft hun eenzaamheid aangevoeld.
Hij werd hun vriend,
omdat Hij naar hen toe ging met menselijke warmte en aandacht.

Wij zijn U dankbaar, God,
voor alle mensen die zich laten inspireren door Jezus van Nazareth,
Hij, die uw onnoemlijke kracht zo sterk aanvoelde
dat Hij U zijn Vader durfde noemen.

Hij geloofde in de kracht van het kleine:
het is steeds genoeg voor een nieuw begin.

Dat toonde Hij ook op die avond in een dagelijks gebaar
dat leven en voortbestaan betekent.

INSTELLINGSVERHAAL

Dit is de kern van ons geloof:
Zijn dood gedenken wij
zijn opstanding belijden wij
zijn toekomst verwachten wij.

In zijn Geest bidden wij U, God,
dat de stroming die van zijn gebaar is uitgegaan,
ook ons mag doorstromen.

Doe ons opstaan, Vader,
in de kracht van uw Geest.
Wek in ons het vermogen om mild en goed te leven
en doe ons uitzien naar uw Rijk.

Zoals het was op de dag dat Jezus in de rij ging staan,
mens tussen de mensen, en Hij van U mocht ervaren:
'Zo is het goed, op zulke mensen stel Ik mijn hoop.'
Laten wij dan eer betuigen aan de naam die Gij ons geeft:
kinderen van God.

Door Hem en met Hem en in Hem ...

Onze Vader

Heer, leer ons bidden, zonder grote woorden,
in de stilte van ons hart.

Dat uw naam mag klinken
alle dagen van ons leven,
als een zegen voor alles wat leeft.

Dat uw Rijk zichtbaar mag worden
in ons zoeken naar gerechtigheid,
in ons geloof dat bergen verzet.

Dat uw wil,
mag geschreven zijn in ons hart;
dat wij trouw mogen zijn aan uw Verbond.

Wees voor ons dagelijks brood,
dat wij met anderen delen.

Wees voor ons vergeving en verzoening;
wil ons aanvaarden, maak ons nieuw
en geef dat wij anderen hun fouten vergeven.

Wees voor ons bevrijding van alle kwaad:
open ons hart en onze geest,
dat wij voor anderen, een zegen mogen zijn. Amen.

Vredeswens:

Vrede gebeurt,
als je barmhartig en mild in het leven staat.
Vrede gebeurt,
als je behoedzaam met de ander en met jezelf omgaat.
Vrede gebeurt,
als je op zoek gaat naar het goede in de ander en in jezelf.
Die vrede zij altijd met u.
En wensen wij elkaar die vrede van harte toe.

Lam Gods

Communie

Lied: Hoe is uw Naam (ZJ 566)

<https://www.youtube.com/watch?v=48RJtAGFmVI>

Hoe is Uw naam, waar zijt Gij te vinden,
eeuwige God, wij willen U zien,
geef ons vandaag een teken van liefde.

Eeuwige God, wij willen U zien,
geef ons vandaag een teken van liefde.

Want wat de hemel is voor de aarde,
dat is Uw liefde voor hen die geloven.
Geef ons vandaag een teken van liefde.

Gij, de vergeving van alle zonden,
recht en gerechtigheid voor deze wereld.
Gij, de vergeving van alle zonden,
geef ons vandaag een teken van liefde.

Gij kent ons toch, Gij zult niet vergeten,
dat wij Uw mensen zijn, Gij, onze God.

Hoe is Uw naam, waar zijt Gij te vinden,
eeuwige God, wij willen U zien.
Geef ons vandaag een teken van liefde

Slotgebed:

Goede God,
klop op mijn deur
wanneer ik verstrikt geraak in gevoelens van haat.
Breek mij open
wanneer wrok om wat mij werd aangedaan,
mij afsluit van anderen.
Geef me opnieuw toegang tot wat mij dagelijks voedt.
Dat ik de weg mag vinden naar bronnen van leven.
En wil mij dragen in de zee van uw barmhartigheid. Amen.

Zending en zegen

Dessertje:

Op 6 februari 1970 houdt de Franse Communistische Partij haar negentiende partijcongres. Roger Garaudy, die jarenlang de partij had beziel en geleid, neemt er voor het laatst het woord. Hij deelt mee dat hij definitief afscheid wil nemen van de partij. Hij zet zijn standpunt uiteen, en voelt hoe de stilte om hem heen steeds ijziger wordt. Zijn houding wordt door niemand aanvaard. Zelfs zijn grootste vertrouwelingen laten hem vallen. Na zijn toespraak is er geen applaus, alleen stilzwijgend protest. De journalisten drummen achteraf om hem heen. Hij vlucht weg en rijdt de stad in, geheel alleen met zijn ontgoocheling. Waar moet hij nu naartoe? Naar huis? Neen, dat kan hij niet aan. Doelloos rijdt hij nog wat rond.

Achteraf schrijft hij in zijn memoires:

'Zonder goed te weten wat mij er toe dreef, hield ik stil voor het huis van mijn eerste vrouw waarmee ik in 1937 getrouwd was. In 1945, een kwarteeuw geleden, waren wij uiteen gegaan na mijn terugkeer uit het concentratiekamp. Ik dacht dat de afstand tussen ons te groot geworden was na al die tijd.

Als een slaapwandelaar ging ik de trappen van haar appartement op. Nauwelijks had ik aangebeld, of de deur ging open – alsof iemand op mij wachtte met de hand op de deurklink. Ik zag een tafel gedekt voor twee personen, en dan realiseerde ik mij hoe ongelegen ik wellicht kwam. Ik deed een stap achteruit.

'Excuseer, je verwachtte zeker iemand?

'Ja, ik verwachtte iemand: jou. Ik heb je toespraak op de radio gevolgd. En dan die dodelijke stilte die er op volgde. Ik was er zeker van dat je nergens anders naartoe zou gaan dan naar hier.'

Al die tijd had zij dus op hem gewacht. Garaudy zelf noemt dit verhaal: 'Le miracle d'amour de cette attente', het liefdesmirakel van dit attente wachten, 25 jaar lang...